

5. — *Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal ve 13 arkadaşının Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 164 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki İçtüzük teklifi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (C. Senatosu 2/53) (S. Sayısı : 271) (1)*

BAŞKAN — Bir takrir var takdim ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

29 . 5 . 1973 tarihli «Gelen Kâğıtlar» arasında bulunan 271 sıra sayılı Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 164 ncü maddesinin değiştirilmesine dair İçtüzük teklifinin Gelen Kâğıtlardan gündem alınarak diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Anayasa ve Adalet
Komisyonu Başkanı
Refet Rendeçi

BAŞKAN — 271 sıra sayılı tüzük teklifinin gündeme alınmasını oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer işlere takdimen görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

EKREM ÖZDEN (İstanbul) — Tümü üzerinde söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Özden.

EKREM ÖZDEN (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Millet Meclisi İçtüzüğü'ne paralel olarak tanzim edilen bu 164 ncü maddenin değiştirilmesi hakkındaki İçtüzük teklifi Cumhuriyetimizin kuruluşundan itibaren ele alınması lâzımgelen bir konu idi. Çünkü, demokrasi ile idare edilen her memlekette müşahade ediyoruz ki; bir zamanlar memleketinin mukadderatına hâkim olmuş, Senatoda, Millet Meclisinde millet adına görev almış ve içeriden veya dışarıdan memleketin iç ve dış meselelerine vaziyet etmiş, en mahrem teferruatına kadar bilgi edinmiş ve şerefle bu vatanî teşriî vazifeyi ifa ettikten sonra seçim dolayısı, ile veya her hangi bir şekil-

de dışarıda kalmış vatandaşlara kıymet vermek ve onları mümtaz bir mevkide bulundurmak lâzımgeldiği muhakkaktır ve her memlekette bu vardır; hattâ bir gelenek haline getirilmiştir. Barolar başkanları, başkanlıktan çekildikten sonra başkan vazifesini almadığı halde, fiilen ifa etmediği halde «Başkan» denilmektedir. Heyeti Umumiyelerde, koridorlarda ve her yerde eski baro başkanları «Başkan» diye tesmiye edilmektedir. Bu iyi bir gelenektir, mânevî bir itibar verilmesinde tam mânâsıyla bir isabet vardır.

Arkadaşlarım, Türkiye'de eski Anayasaya göre Büyük Millet Meclisi ve yeni Anayasamıza göre Senato ve Millet Meclisinde vazife gören çok değerli Parlâmenterlerin bu görevlerinden çekildikten sonra memleketin içinde itibar görmesi yerinde olacaktır. Bu sebeptendir ki, bu arkadaşlarımız bu teklifi hazırlamışlardır, buraya getirilmiştir ve uygun görülmüştür. Yeni bir şey ilâve etmiyoruz; her demokrasi ile idare edilen memlekette örf ve âdetlerin tespit ettiği bir durumu Türkiye'ye de getiriyoruz.

Bir yerde görmüşümdür; Senatör değildir, milletvekili değildir, kendisine senatör, milletvekili diye hitabedilmektedir. Hiç şüphesiz ki; bizde de bu kaideler tatbik edilecektir ve işte Millet Meclisinde kaide tespit edilmiş ve Eylül'den itibaren de mevkîî meriyete girecek hale gelmiştir. Bu tasarı da böylece Millet Meclisinde kabul edilen İçtüzük hükümlerine uygun olarak tanzim edildiği için kabule şayandır, arkadaşlarımızın iltifat etmelerini rica ederim.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz isteyen sayın üye var mı? Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 ncü maddeyi okutuyorum:

Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 164 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında İçtüzük teklifi

Madde 1. — Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 164 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Üyelere verilecek belgeler ve tanınan haklar

Madde 164. — Her üyeye, üyelik sıfatının sona ermesinde veya bu sıfat devam ederken talebi üzerine :

(1) 271 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

a) Üye bulunduğu müddet ve bu müddet zarfında aldığı tahsisat ile verdiği vergileri ve varsa emekli keseneği miktarını gösterir bir tutanak;

b) Hal tercümesinin bir sureti;
Verilir.

c) Cumhuriyet Senatosu üyeliği sona eren Cumhuriyet Senatosu eski üyeleri; yasama, ödenek ve yolluk, Genel Kurul ve parti grup toplantılarına girme hakları dışında kalan ve T. B. M. M. üyelerine tanınan bütün haklardan yararlanırlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Madde 2. — Bu İçtüzük değişikliği, kabulü tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 3. — Bu İçtüzük hükümlerini Cumhuriyet Senatosu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümünü oylarınıza sunuyorum... Kabul edenler...

İçtüzüğümüzün 164 ncü maddesi değişmiştir.

6. — *Farukoğlu 1950 doğumlu Mete Yatmaz'ın özel affı hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/704; C. Senatosu : 1/197) (S. Sayısı : 265).*

7. — *Mehmetoğlu 1933 doğumlu Abdülkadir Şener hakkında Özel Af kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/673; C. Senatosu : 1/167) (S. Sayısı : 267).*

8. — *İsmailoğlu 1931 doğumlu İlhan Cumhur Türker hakkında Özel Af kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhu-*

riyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/702; C. Senatosu : 1/168) (S. Sayısı : 268).

9. — *Üste fiilen taarruzdan hükümlü 1944 doğumlu Mehmetoğlu Ayşe'den doğma Ali Mutlu hakkında özel af kanunu teklifinin Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi : 2/545; C. Senatosu : 2/47) (S. Sayısı : 266).*

BAŞKAN — Bir önerge vardır, takdim ediyorum.

Sayın Başkanlığa

Gündemin 2 nci defa görüşülecek işleri arasında bulunan 265, 266, 267, 268 sıra sayılı kanunların gündemdeki diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Anayasa ve Adalet
Komisyonu Başkanı
Refet Rendeci

Başkan — Üçü tasarı, birisi teklif olan 265, 266, 267, 268 S. Sayılı tasarı ve tekliflerin, Gündemdeki diğer işlere takdimen görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilikle görüşülmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6. — *Farukoğlu 1950 doğumlu Mete Yatmaz'ın özel affı hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince reddolunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/704; C. Senatosu : 1/197) (S. Sayısı : 265). (1)*

BAŞKAN — Tasarı ile ilgili müzakerelere başlıyoruz efendim.

Raporu okutuyorum.

(Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu okundu).

BAŞKAN — Bendeniz Komisyondan bir şey sormak istiyorum efendim : Bu, Hükümet tasarısı olduğuna göre, Bakanlar Kurulunun imzası vardır; bu arada Adalet Bakanının da imzası

(1) 265 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.